

**„DZIECKO CHCE BYĆ DOBRE ,
JEŚLI NIE UMIE – NAUCZ,
JEŚLI NIE WIE –WYTŁUMACZ,
JEŚLI NIE MOŻE – POMÓŻ.” Janusz Korczak**

PROGRAM WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKOLNO PRZEDSZKOLNEGO

W SZWARCENOWIE

ROK SZKOLNY2021/2022

Aktualizacja dn. 29.09.2021r.

SPIS TREŚCI:

I. Wstęp, wprowadzenie.

II. Wizja i misja szkoły.

III. Sylwetka absolwenta.

IV. Podstawa prawna.

V. Diagnoza i wynikające z niej CELE programu.

VI. Plan działań wychowawczych i profilaktycznych.

VII. Tryb postępowania w sytuacjach trudnych-procedury.

VIII. Ceremoniał i tradycje szkoły.

IX. Zasady ewaluacji.

X. Podsumowanie.

I. Wstęp

WYCHOWANIE- to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Nasza szkoła dąży do zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju w atmosferze życzliwości, przygotowuje go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich przy współdziałaniu nauczycieli, rodziców i instytucji współpracujących ze szkołą. Warunkiem skuteczności oddziaływań wychowawczych będzie zaangażowanie wszystkich członków społeczności w jego realizację oraz stałe monitorowanie i ewaluacja przebiegu procesu wychowania.

Zgodnie z przyjętą koncepcją wychowania celem nadrzędnym naszej placówki jest wszechstronny rozwój osobowości ucznia oparty na systemie wartości, który za podstawę prawną przyjmuje powszechnie przyjęte zasady etyki i moralności.

Wszystkie działania naszej placówki skierowane są na osiągnięcie zamierzonego celu, którym jest osiągnięcie określonego wzorca osobowego naszego absolwenta. Chcemy, aby młodzi ludzie kończący naszą szkołę byli wszechstronnie wykształceni i umieli dokonywać właściwych wyborów. Pragniemy, aby drogą prowadzącą do osiągnięcia zamierzonego celu była internalizacja norm moralnych, etycznych, które będą wcielać w życie nasi uczniowie.

Obowiązkiem wszystkich nauczycieli będzie uwrażliwienie, wspieranie uczniów i życzliwa pomoc w zmaganiu się z problemami dnia codziennego oraz uczenie młodych ludzi odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

Podstawowe założenia wychowawczej funkcji szkoły:

1. Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka.
2. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości.
3. Podstawą ruchomienia procesu wychowawczego jest relacja nauczycielazuczniami.

*„Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia”
(art. 5 Ustawy Prawo oświatowe).*

Życie współczesnego człowieka polega na ciągłym dostosowywaniu się do zachodzących zmian, reguł oraz zasad, które wciąż na nowo wyznaczają kierunek jego działania.

Funkcjonowanie w opisywanym świecie wiąże się w przypadku dzieci i młodzieży z koniecznością szukania sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorców do naśladowania, które często młode pokolenie znajduje w wymyślonej rzeczywistości kreowanej głównie przez wszechobecne mass media.

Nie ma wychowania bez wartości. W wychowaniu ku wartościom ważnym punktem odniesienia jest koncepcja wartości.

Należy wspomagać młodych ludzi w budowaniu własnej, lecz właściwej hierarchii wartości – opartej na obiektywnej hierarchii, w której najwyżej znajduje się Byt Absolutny, a następnie wartości religijne, uniwersalne, moralne, instrumentalne – przez której urzeczywistnianie wychowanek będzie zdążał ku pełni człowieczeństwa.

Z warstwą biologiczną związane są **wartości vitalne**: zdrowie, pokarm, powietrze, ruch, wypoczynek, wartości geograficzno-klimatyczne; wartości materialne: wszystkie dobra materialne ułatwiające życie, zapewniające egzystencję, pieniądze, mieszkanie, środki lokomocji, sprzęt techniczny oraz wartości hedonistyczne: wolność, seks, zabawa.

Z warstwą psychologiczną integralnie związane są **wartości poznawcze**: wiedza, nauka, mądrość, odkrywczość, twórczość. Przyjęcie przez młodego człowieka wartości nauki, pozytywny stosunek do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowanie w zdobywanie wiedzy i umiejętności, które stanowią czynniki rozwoju myślenia, wyobraźni, pamięci, uwagi – a więc elementów stanowiących podstawę rozwoju warstwy psychologicznej.

Warstwa socjologiczna wyraża się w spontanicznym szukaniu przez młodego człowieka kontaktów z rówieśnikami, zainteresowaniu inną płcią, budowaniu związków przyjaźnielskich i uczuciowych, poszukiwaniu uznania jako członek grupy i wspólnoty, podejmowaniu zadań i obowiązków społecznych w rodzinie i klasie szkolnej czy organizacjach młodzieżowych, a w dalszej perspektywie w podejmowaniu działań na rzecz coraz szerszych grup społecznych: parafii, Kościoła, grupy zawodowej, samorządu lokalnego, narodu, państwa.

Grupę **wartości moralnych** stanowią: prawość, wierność, poczucie odpowiedzialności, poszanowanie prawdy, dobroć.

Warstwa kulturowa (kulturotwórcza) wyraża się w urzeczywistnianiu wartości zawartych w wytworach kultury wyższej – sztuce, poezji, muzyce, plastyce, a także wartości określających kulturę narodu, zawierających się w tradycjach narodowych, pamięci historycznej oraz kulturze ludowej. Wartości kulturowe dynamizują myślenie i wyobraźnię twórczą, stymulują rozwój talentów oraz wpływają na podjęcie procesu twórczego na rzecz rozwoju kultury.

Wartości kulturowe stwarzają niezbędne środowisko życia i rozwoju oraz ukierunkowują rozwój jednostek, społeczeństw i narodów. Tworzą również centrum kultury danego narodu, kształtują jego tożsamość, wyrażają to, co pozostaje indywidualne, ale jednocześnie zwrócone ku drugiemu człowiekowi, prowadzące do wspólnego rozwoju.

Warstwa światopoglądowa kształtuje się jako ostatnia. Czynnikiem jej rozwoju są **wartości osobowe – ostateczne**. Decydują one o orientacji życiowej jednostki i wyznaczają, w jakim duchu i w jakim kierunku będą rozwiązywane poszczególne problemy życiowe. Mają one moc regulacyjną. Kierują myślami, wyobraźnią, decyzjami, projektami i działaniami osoby. Do wartości ostatecznych należą: szczęście, wiara, zbawienie, nadanie życiu sensu, życie rodzinne, szczęście osobiste, szczęśliwa miłość, miłość bliźniego, likwidacja nędzy i głodu na świecie, braterstwo między narodami, praca dla społeczeństwa, dobrobyt.

Obecnie nauczyciel nie może być jedynie przekazicielem wiedzy, a musi stać się osobą kreującą i wspierającą rozwój indywidualny i społeczny wychowanka.

Każdy nauczyciel (nawet jeśli nie jest tego świadom) pełni cztery funkcje:

1. **funkcja modelowa** – nauczyciel stanowi dla uczniów wzorzec osobowy człowieka dorosłego, z którym należy się identyfikować.
2. **funkcja dydaktyczna** – nauczyciel przybliża uczniom osiągnięcia nauki, umożliwiając zrozumienie człowieka i świata oraz mechanizmów ich funkcjonowania.
3. **funkcja instruktażowa** – nauczyciel jest niejako trenerem w zakresie uczenia i usprawniania podstawowych umiejętności i kompetencji niezbędnych w codziennym życiu.
4. **funkcja wychowawcza** – nauczyciel jest przewodnikiem w odkrywaniu przez uczniów własnych potencjałów, realizacji zadań rozwojowych oraz rozwijaniu ich odpowiedzialności za własny rozwój.

Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele:

- wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju,
- profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania.

Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia.

Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. **Dzięki urzeczywistnianiu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie – to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.**

II. Wizja i misja szkoły

1. Wizja: Nasza szkoła ma być bezpieczna i piękna oraz ma służyć rozwojowi każdego członka społeczności szkolnej i lokalnej na fundamencie prawdy, dobra i piękna.
2. Misją naszej szkoły jest uczyć, wychowywać, opiekować się i dbać o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

III. Sylwetka absolwenta (wychowanka)

Uczeń nabywa w naszej szkole cechy ważne dla prawidłowego funkcjonowania w życiu, tj.:

- **samodzielność** – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi;
- **odpowiedzialność** – uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych;
- **twórczość** – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym go światem;
- **etyczność** – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia.

IV. Podstawa prawna

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72);

- *..Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;*
- *..Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych;*
- *..Konwencja o Prawach Dziecka;*
- *..Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów*

zniepełnosprawności i intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej);

□ ..Karta Nauczyciela;

□ Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz.1231; Dz. U. z 2007r.Nr 70, poz. 473);

□ Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U.z2005r.Nr179,poz.1485z późniejszymi zmianami: Dz. U. z 2006r. Nr 7 poz. 47 i 48; Dz. U. z 2006r Nr 66 poz. 469; Nr 120 poz.826);

□ Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami);

Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity: Dz.U. Nr 10 z 1996 r., poz. 55 z późniejszymi zmianami: 1997r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770; 1999 r. Nr 96,poz.1107; 2003 r. Nr 229, poz. 2274);

• Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 23 lipca 2008r. (Dz. U. z 2008r. Nr 180 poz.1108);

• Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U. Nr 111, poz. 535; z późniejszymi zmianami - Dz.U. Nr 113, poz. 731 z 1997 r., Dz.U. Nr 141, poz. 1183 z 2005r.);

• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informatycznej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

• Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 180,poz.1493);

• Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół

• ..Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

V. Diagnoza i wynikające z niej CELE programu

Analizując sytuację wychowawczą szkoły, należy dokonać identyfikacji:

- sukcesów wychowawczych szkoły (statystyki szkolne, przypadki indywidualne),

- porażek wychowawczych szkoły (statystyki szkolne, przypadki indywidualne),

- skutecznych i nieskutecznych metod wychowawczych stosowanych przez pracowników szkoły,

- potrzeb uczniów, oczekiwań – na podstawie informacji uzyskanych przez wychowawców klas,

- potrzeb rodziców,

- potrzeb rozwojowych nauczycieli (każdy powinien określić swoje atuty i ograniczenia oraz określić indywidualne potrzeby rozwojowe, które będą podstawą do opracowania planów doskonalenia dla całego grona),

- źródeł zewnętrznego wsparcia wychowawczego.

Warto i należy podtrzymywać sprawdzone i skuteczne formy pracy: ciekawe metody i formy pracy wychowawczej, tradycje kultywowane przez szkołę, pozytywne działania poszczególnych wychowawców.

Narzędzia diagnostyczne (techniki i metody).

Powszechnie stosowane są:

- obserwacja,
- wywiad (ustrukturyzowany kwestionariusz lub grupa fokusowa),
- rozmowa,
- analiza wytworów uczniów,
- ankieta,
- socjometria,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- technika *Narysuj i napisz* (dzieci młodsze).

Wybór metody badawczej zależy między innymi od możliwości badacza (np. czasu, skali i istoty zjawiska) oraz wartości psychometrycznych narzędzi diagnostycznych. Szkolni diagności mogą korzystać z pomocy specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych przy konstruowaniu na przykład kwestionariusza wywiadu lub ankiety, bądź samodzielnie opracować narzędzie w oparciu o literaturę dotyczącą metodologii z tego zakresu.

W celu urealnienia sytuacji wychowawczej, a w efekcie profilaktycznej, można korzystać także z wyników lokalnej diagnozy problemów. Należy pamiętać, aby badanie diagnostyczne prowadziła osoba ciesząca się zaufaniem badanych, kompetentna i wiarygodna dla danego środowiska szkolnego.

Diagnoza daje obraz tzw. stanu wyjściowego, który można potem porównać z wynikami końcowymi (np. po zakończeniu zaplanowanego oddziaływania profilaktycznego).

Diagnoza określa wartości i cele, jakimi szkoła będzie się kierowała w swojej działalności.

Diagnozy dokonuje się na podstawie analizy:

- dokumentów szkolnych (dziennik pedagoga szkolnego, dzienniki lekcyjne i protokoły Rad Pedagogicznych, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad i konkursów oraz zawodów sportowych, wyniki badania uzdolnień uczniów, dane z dzienników szkolnych, aktywność uczniów na rzecz innych (wolontariat, samorządność, pomoc rówieśnicza),
- wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów naszej szkoły (Poczucie bezpieczeństwa w szkole);
- wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczniów klas starszych naszej szkoły (Cele i wartości);
- wyników ogólnopolskiej diagnozy zawartej w Rządowym programie na lata 2014-2016 "Bezpieczna i przyjazna szkoła",
- informacji o wynikach kontroli NIK "Profilaktyka narkomanii w szkołach" i raportu "Młodzież 2013" Fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej CBOS,

- obserwacji zachowania uczniów w szkole i na terenie wokół szkoły,
- uwag rodziców pod adresem szkoły zgłaszanych na zebraniach z wychowawcami klas oraz na spotkaniach Rady Rodziców.

Strategia wychowawcza szkoły / zadania szkoły

Wychowanie to proces wspomagania wychowanka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Proces ten składa się z czterech podstawowych elementów:

- **wspomagania,**
- **kształtowania,**
- **zapobiegania,**
- **korygowania.**

□ **Wspomaganie** i wspieranie naturalnego rozwoju wychowanka odbywa się poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron.

□ **Kształtowanie** sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane realizuje się poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych.

□ **Profilaktyka** zachowań ryzykownych ma miejsce poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami.

□ **Korekcja** deficytów i urazów powstałych w toku wcześniejszego wychowania odbywa się poprzez: diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie wsparcia terapeutycznego.

VI. Plan działań wychowawczych i profilaktycznych

Cel ogólny:

Wspieranie naturalnego rozwoju ucznia we wszystkich jego obszarach: fizycznym, emocjonalnym, intelektualnym, społecznym i duchowym zgodnie z przyjętym systemem wartości.

Cele szczegółowe wynikające z diagnozy zasobów i potrzeb:

1. Rozwijanie mocnych stron uczniów i ich możliwości,
2. Kształtowanie postaw, wartości prospołecznych i obywatelskich oraz patriotycznych,
3. Zapobieganie negatywnym skutkom rozwoju cywilizacyjnego,
4. Promowanie zdrowego stylu życia.

Cele szczegółowe	obszary	Zadania do realizacji	Formy i sposoby realizacji	Termin, osoby odpowiedzialne
1. Rozwijanie mocnych stron uczniów i ich możliwości	Wspomaganie	Zapoznanie z wymaganiami edukacyjnymi, sposobem sprawdzania osiągnięć, podwyższania oceny, wymaganiami dotyczącymi oceny z zachowania, itd. <u>SSP/SF/SP/SD*</u> Zachęcanie do czytelnictwa, poszerzania wiedzy i zdolności poznawczych. <u>SD/SP/SSP</u>	Lekcje przedmiotowe, lekcje wychowawcze, zajęcia w bibliotece szkolnej Lekcje biblioteczne, rozmowy z uczniami korzystającymi z biblioteki Narodowe czytanie. „Starsi czytają – młodzi słuchają” Pasowanie na czytelnika. „5 minut czytania na dobry początek”. Przerwa z książką. „Dziadku, poczytaj mi...” „Tata, mama czyta.”	Wrzesień wszyscy nauczyciele Biblioteka szkolna, cały rok szkolny wszyscy n-le

			<p>Biblioteczka Rodzica – spis dobrych książek o tematyce wychowawczej. „Półka z książkami.” Konkurs recytatorski Znam legendy własnego regionu - konkurs</p>	<p>Ż.Sadowska , Grażyna Tadajewska, Marzena Podgórska</p>
		<p>Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby <u>SP/SD</u></p>	<p>„Moje mocne strony”, „Ja i moja klasa”- zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalne, społeczne i komunikacyjne</p>	<p>Pedagog szkolny, Klasy IV – VIII wg harmonogramu</p>
		<p>Wspieranie uczniów zdolnych <u>SSP/SP</u></p>	<p>Spotkania z uczniami biorącymi udział w konkursach: -pomoc uczniom w wyborze materiałów, -organizacja konkursów wewnątrzszkolnych -wsparcie uczniów na poszczególnych etapach konkursów;</p> <p>Szkolne Koło Teatralne -przygotowanie do konkursów recytatorskich zewnętrznych,</p>	<p>Wszyscy n-le, wg harmonogramu, bibliotekarze, n-le przedmiotów</p>
	Kształtowanie	<p>Kształtowanie efektywnych nawyków uczenia się</p>	<p>„Uczę się i umiem” – cykl zajęć podnoszących efektywność uczenia się</p>	<p>n-le przedmiotów egzaminacyjnych i innych</p>
		<p>Kształtowanie umiejętności dostrzegania własnych zdolności, umiejętności i ograniczeń</p>	<p>Organizacja zajęć dodatkowych zdolności : -zajęcia teatralne, -zajęcia muzyczne, -zajęcia sportowe SKS, -Szkolne Koło PCK -Szkolne Koła Caritas</p>	<p>Opiekunowie zajęć</p>
			<p>Wykorzystanie potencjału każdego ucznia w</p>	<p>N-le przedmiotów, wych. klas</p>

	Korygowanie	<p>Zachęcanie do umiejętnego wyrażania własnych oczekiwań, potrzeb i odpowiedzialności za siebie <u>SP/SSP</u></p> <p>Pomoc uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej <u>SSP/SF</u></p>	<p>ramach realizacji projektów międzyprzedmiotowych: -„Gwiazdy wokół nas”, -„Mam talent”, -„Ja to potrafię”</p> <p>Doradztwo zawodowe – „Poznaję swoje ograniczenia, czyli dlaczego Jaś nie zostanie pilotem” (godz.wych.+godz. dor. zawodowego)</p> <p>Pasowanie na ucznia</p> <p>Trening asertywnego wyrażania potrzeb</p> <p>Zapewnienie pomocy dydaktycznych, wsparcie materialne,</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog, wych.klas</p> <p>Wych. kl. I i II</p> <p>Pedagog i wych. klas</p> <p>Wych.klas, pedagog, pracownik GOPS-u</p>
--	-------------	---	---	---

	Zapobieganie	Wskazywanie uczniom zagrożonym niepowodzeniami edukacyjnymi możliwości rozwiązań i pomocy <u>SP/SF/SSP</u>	Indywidualne rozmowy, organizacja zajęć dodatkowych (j. polski, matematyka, j. angielski, geografia, fizyka, chemia, biologia, j. niemiecki)	Wg harmonogramu nauczycieli
--	--------------	--	--	-----------------------------

2.Kształtowanie postaw, wartości prospołecznych i obywatelskich oraz patriotycznych	Wspomaganie	Przestrzeganie zasad moralnych w życiu codziennym <u>SSP/SD/SP</u>	Promowanie zasad moralnych poprzez własny przykład. Tematyka zajęć religii. J. polski, historia: lektury i tematy związane z rozwojem moralnym i znaczeniem norm społecznych w życiu człowieka. Lekcje wychowawcze: pojęcie dobra moralnego, praw i obowiązków, etyki zawodowej, odpowiedzialności za pracę. Udział w rekolekcjach.	Wszyscy nauczyciele Cały rok szkolny
	Kształtowanie	Doskonalenie odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka <u>SSP/SP</u> Promowanie wolontariatu wśród dzieci i młodzieży <u>SSP/SP/SF/SD</u>	Organizowanie pomocy koleżeńskiej w klasie. Trening umiejętności pracy w zespole wf(praca w parach, podział kompetencji i umiejętności, itd...), j. polski (metaplan, drzewo decyzyjne), matematyka (zespoły problemowe), itd. Dzień Wolontariatu Zorganizowanie pomocy dla Domu Dziecka w Pacółtowie(zbiórka artykułów chemicznych, odzieży, zabawek itp.) Świąteczna kartka dla samotnych – nasze prace dla podopiecznych z Domu Pomocy Społecznej w Nowym Grodzicznie Zbiórka karmy dla zwierząt ze schroniska w Iławie Udział w ogólnopolskiej akcji WOŚP Pozyskiwanie funduszy dla osób niepełnosprawnych i chorych (Natalia i Dawid)	Wszyscy nauczyciele w trakcie pracy bieżącej grudzień,Opiekun: P.Nietupska. Wych.klas, Opiekunowie SU, Wych.klas OpiekunPCK Opiekunowie SU OpiekunPCK Opiekun Caritas

	Kształtowanie	<p>Niesienie pomocy potrzebującym <u>SSP/SF/SD/SP</u></p> <p>Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych <u>SSP/SF/SD/SP</u></p> <p>Budzenie szacunku dla dorobku cywilizacyjnego ludzkości, tolerancji dla różnych postaw światopoglądowych i politycznych <u>SSP/SF/SD/SP</u></p>	<p>Organizowanie zbiórek charytatywnych</p> <p>Akademie rocznicowe wg harmonogramu pracy szkoły.</p> <p>Konkurspoetycki: „Taka jest moja ojczyzna”</p> <p>Debatapubliczna: „Patriotyzm obowiązek czy potrzeba?”</p> <p>Konkurs plastyczny: „Moja wieś, mój region”</p> <p>Konkurs fotograficzny: „Pocztówki z mojej wsi i okolic”</p> <p>Organizacja cyklu imprez: Gazetka tematyczna, Spotkania ze świadkami historii, Przegląd Pieśni Patriotycznej Dzień Sztuki - „Mam talent”</p> <p>Wystawki tematyczne na tablicach klasowych : „Poznajemy Europę, poznajemy Świat”.</p> <p>Konkurs plastyczny „Kolory świata”.</p> <p>Zagadnienia w ramach zajęć Koła Kultury Chrześcijańskiej i Biblijnego</p> <p>Obchody Międzynarodowego Dnia Życzliwości i</p>	<p>Opiekunowie SU</p> <p>Poloniści i bibliotekarze listopad</p> <p>M. Podgórska, grudzień /styczeń S. Pisarska, grudzień</p> <p>A.Urban, marzec</p> <p>Nauczyciele historii</p> <p>N-le muzyki A. Białecka, P. Nietupska</p> <p>wg harmonogramu, n-l geografii i przyrody S. Pisarska</p> <p>N-le katecheci A. Białecka, P. Nietupska</p>
--	---------------	--	---	---

	Korygowanie	Stosowanie systemu zdecydowanego i spójnego reagowania w sytuacjach niszczenia dobra szkolnego, społecznego i narodowego <u>SSP/SF/SD/SP</u>	<p>Tolerancji –apel Międzynarodowe kolędowanie – popisy uczniów + Jasełka</p> <p>Kształtowanie nawyków kultury wysokiej: współpraca z: Teatr W.Horzycy, kino „Pasja”, Biblioteka Gminna i Pedagogiczna, Muzeum w Grudziądzu, Muzeum Lokalne, IPN, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Kino Helios w Grudziądzu</p> <p>Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci + Pasowanie na czytelnika</p> <p>Spotkania problemowe w ramach spotkań „Forum wychowawców” (omawianie zasad współdziałania wszystkich uczestniczących w takich sytuacjach)</p>	<p>Wych. klas N-le języków obcych, n-le muzyki, A.B, P.N</p> <p>n-le wychowawcy, Bibliotekarze</p> <p>Ż. Sadowska, maj</p> <p>Pedagog, wychowawcy klas, nauczyciele</p>
--	-------------	--	---	---

	Zapobieganie	Promowanie postaw antydyskryminacyjnych <u>SSP/SF/SD/SP</u>	<p>Udział w projektach/programach gminnych , instytucji (o mniejszościach narodowych, itp.), Tematy zajęć podobne jak o moralności i tolerancji (godz. wych., religia,)</p> <p>Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych</p>	<p>Wych.klas, katecheci</p> <p>Pielęgniarka, pedagog 3 grudnia</p>
--	--------------	---	--	--

3. Zapobieganie negatywnym skutkom rozwoju cywilizacyjnego	Wspomaganie	Poszerzanie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych <u>SSP/SF/SD/SP</u>	Organizacja tygodnia wiedzy nt. właściwego korzystania z dóbr technologicznych. Lekcje poszerzające wiedzę nt. bezpiecznego Internetu. Tydzień pod hasłem: „NIE dla śmieci w sieci!” Lekcje z zakresu netykiety.	N-l informatyki i techniki Wych. klas Opiekunowie SU
	Kształtowanie	Kształtowanie właściwych nawyków związanych z korzystaniem z IT <u>SSP/SF/SD/SP</u>	Spotkania dla rodziców: 1) zagrożenia wynikające z cyberprzestrzeni, 2) spotkanie z przedstawicielami prawa nt. odpowiedzialności prawnej rodziców	Pracownik PPP w NML Policjant z KP w NML
	Zapobieganie	Rozwijanie samokontroli i asertywności (bezpieczne i świadome korzystanie z telefonu komórkowego i internetu) <u>SSP/SF/SD/SP</u>	Ochrona danych osobowych, ochrona wizerunku – obowiązkiem każdego(godz. wych., zajęcia z pedagogiem, spotkanie z policjantem, gazetki klasowe) Pomoc rodzicom w zakresie stosowania blokad wybranych programów i aplikacji w sieci, kontrolowania tego, co ogląda ich dziecko, jaką prowadzi aktywność w Internecie	Wych. klas, pedagog Wychowawcy, nauczyciele informatyki
		Promowanie różnych form aktywności <u>SSP/SF/SD/SP</u>	Zajęcia sportowe, zawody sportowe. Wycieczki turystyczno – krajoznawcze (piesze, rowerowe, autokarowe). – zawieszono Covid-19 Zajęcia artystyczne. Działania wolontariackie. Piknik rodzinny.- zawieszono Covid-19	Wszyscy n-le i pracownicy Szkoły

	Korygowanie	Zmiana niewłaściwych sposobów spędzania wolnego czasu <u>SSP/SF/SD/SP</u>	Spotkania z Seniorami - „Sztafeta pokoleń” – zawieszono Covid -19 Praca indywidualna z uczniami przejawiającymi zachowania ryzykowne. Organizowanie ppp w obszarze: zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne. „Aktywna przerwa”. Lekcje w terenie (wyjście do lasu, nad jezioro,itp.). Akcja: Sadzimy las („Nie będzie nas – będzie las!”) – zawieszono Covid -19	Jw. Pedagog, n-le w ramach ppp N-le dyżurni N-le przedmiotów Opiekunowie SU
4.Promowanie zdrowego stylu życia	Wspomaganie	Edukacja zdrowotna na lekcjach – zgodnie z zapisami podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów <u>SSP/SF/SD/SP</u>	Realizacja zapisów podstawy programowej na poszczególnych przedmiotach. Program „Trzymaj formę”	N-le przedmiotów
	Kształtowanie	Sesje popularnonaukowe o tematyce promującej zdrowie. <u>SSP/SF/SD/SP</u> Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych <u>SSP/SF/SD/SP</u>	Prezentacje multimedialne nagodz.wych.: „Jestem człowiekiem wolnym od używek” „Dbam o swoje ciało”: gazetki klasowe, pogadanki nt. zachowania higieny, akcja fluoryzacji. Nauka właściwej postawy w czasie korzystania z komputera i higieny pracy przy komputerze. Zachowanie reżimu sanitarnego i bezpieczne nawyki w związku z Covid-19	Wych.klas, pedagog, pielęgniarka Pielęgniarka, wych.klas Nauczyciele informatyki

		Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych	Akcja „Śniadanie daje moc”. Warsztaty kulinarne: kanapki, surówki, sałatki, koktajle, lody, itp., prezentacje „Rodzinne gotowanie	Wych.klas, pielęgniarka, pedagog
--	--	---	---	----------------------------------

	Zapobieganie	<p><u>SSP/SF/SD/SP</u></p> <p>Pogłębianie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, których celem jest utrzymanie bądź przywrócenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego</p> <p>Kształtowanie hierarchii systemu wartości w taki sposób, by zdrowie należało do najważniejszych</p> <p>Promowanie uprawiania sportu w sposób systematyczny</p>	<p>Prelekcje, zajęcia z wychowawcą i pedagogiem, pielęgniarką</p> <p>Udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych dla dzieci i rodziców/opiekunów</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, pielęgniarka</p> <p>Pedagog</p>
	Korygowanie	<p>Uświadamianie o istnieniu chorób cywilizacyjnych i sposobów przeciwdziałania im</p> <p>Uświadamianie o problemie depresji</p> <p>Rozwijanie samokontroli i asertywności w zakresie właściwego odżywiania się i zachowań grupowych(używki)</p> <p><u>SSP/SF/SD/SP</u></p>	<p>Popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów, aktywne przerwy, rozgrywki sportowe , zachęcanie do aktywności poza szkołą pod kontrolą rodziców</p> <p>Informowanie o kołach sportowych w okolicy, możliwościach uprawiania sportu</p> <p>Prelekcje dla uczniów i rodziców.</p> <p>Pogadanki na zajęciach z wychowawcą, prelekcje dla rodziców</p> <p>„Dużo wiem, bo zdrowo jem”. Posiłkowy rozkład dnia. „Używkom mówię – NIE!!!”</p> <p>Spotkania dla rodziców w zakresie właściwego żywienia dzieci i młodzieży.</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>Wychowawcy, pedagog</p> <p>Wych.klas, pielęgniarka, pedagog,policjant</p> <p>Pracownik SANEPID-u, pielęgniarka, lekarz</p>

<p>Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z uzależnieniami</p>	<p>Wspomaganie</p>	<p>Zmiana niewłaściwych nawyków żywieniowych. <u>SSP/SF/SD/SP</u></p> <p>Zmiana zachowań w zakresie nawyków higienicznych. <u>SSP/SF/SD/SP</u></p> <p>- prowadzenie działań diagnostycznych (wśród uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły) w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychotropowych</p> <p>- rozpoznanie trudności i potrzeb uczniów (rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, pracownikami szkoły)</p> <p>- analiza uzyskanych wyników i dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów</p>	<p>Akcja: „Owoce i warzywa w szkole”, „Mleko w szkole”, pikniki szkolne, rajdy piesze i rowerowe – zwieszono Covid- 19</p> <p>Prelekcje i pogadanki na godz. wych. i lekcjach wdzwr</p> <p>- szkoła diagnozuje i rozpoznaje zagrożenia związane z używaniem przez uczniów wymienionych środków uzależniających, - szkoła diagnozuje czynniki chroniące i wdraża działania zapobiegające zażywaniu przez podopiecznych wymienionych substancji</p> <p>- wywiad z uczniami i rodzicami po powrocie do szkoły w systemie stacjonarnym</p> <p>- prelekcje i pogadanki na temat budowania wiary we własne siły i umiejętności, dobrostanu psychicznego</p> <p>- kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów</p>	<p>Wych.klas, pielęgniarka, n- l wdzwr</p> <p>Dyrekcja, Pielęgniarka szkolna, pedagog, wychowawcy, wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły</p> <p>Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny</p>
--	--------------------	--	--	--

<p>5. Rozpoznanie trudności - uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej</p>	<p>Zapobieganie</p> <p>Korygowanie</p>	<p>-nawiązanie stałego kontaktu z rodzicami/opiekunami</p> <p>- utrzymywanie stałego kontaktu z poradnią psychologiczno-pedagogiczną</p>	<p>-rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów, nazywania emocji</p> <p>- motywacja do nauki przez zajęcia aktywizujące, zachęcanie do udziału w konkursach</p> <p>-kształtowanie umiejętności oceny własnej pracy</p> <p>- uświadamianie rodziców/opiekunów o konieczności wsparcia i okazywaniu akceptacji dziecka</p> <p>- wskazanie możliwości kontaktu ze specjalistami w danej tematyce i uzyskaniem wsparcia (poradnie, infolinia Rzecznika Praw Dziecka, telefony zaufania)</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p>
<p>6. Prawidłowe relacje rówieśnicze i integracja środowiska uczniowskiego.</p>	<p>Wspomaganie</p> <p>Kształtowanie</p>	<p>Kształtowanie właściwych relacji z rówieśnikami</p>	<p>- zajęcia reintegracyjne</p> <p>- dyskusje na temat negatywnych konsekwencji związanych z korzystaniem z mediów społecznościowych w nadmiarze i przedkładania ich ponad spotkania „na żywo”</p> <p>- omawianie aktualnych problemów występujących między uczniami</p> <p>- pogadanki na temat przeciwdziałania hejtowi w życiu codziennym i Internecie</p> <p>- zwracanie uwagi, jak ważne w procesie wychowawczym jest dawanie dobrego przykładu swoim zachowaniem, umiejętność</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>

			proszona, przepraszenia i wyrażania wdzięczności	
	Zapobieganie	Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat rozwoju, funkcjonowania uczniów i utrzymywania poprawnych relacji międzyrówieśniczych	- kształtowanie postawy asertywnej - szkolenia, warsztaty, webinary, konsultacje z PPP	Dyrektor
		Prowadzenie działań profilaktycznych	- lekcje z wychowawcą, zajęcia z pedagogiem, warsztaty dla uczniów	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, dyrektor
	Korygowanie	Promowanie idei wolontariatu i aktywności w samorządzie szkolnym	- udział w akcjach charytatywnych, spotkania samorządu uczniowskiego	- opiekun PCK, opiekun SU
		Nawiązanie stałego kontaktu z opiekunami	- monitorowanie, rozmowy	wychowawcy
		Organizacja wspólnych akcji, wyjść, wyjazdów (zgodnie z zaleceniami GIS- Covid19) Gry i zabawy integracyjne	- lekcje wychowawcze, akcje, projekty, wyjazdy wyjścia, ogniska	Wychowawcy, nauczyciele
Ochrona społeczności szkolnej przed zachorowaniem na Covid-19 i rozprzestrzenianiem się epidemii w środowisku szkolnym	zapobieganie	Przekazanie informacji uczniom o zagrożeniu SARS-CoV-2, drogach rozprzestrzeniania się wirusa, objawów choroby oraz skutków dla zdrowia – wykorzystanie pakietów	Lekcje wychowawcze, pogadanki	Pierwszy tydzień września, Wychowawcy klas

		<p>edukacyjnych MEN</p> <p>Szczegółowe omówienie obowiązujących w szkole procedur bezpieczeństwa</p> <p>Przekazanie rodzicom drogą elektroniczną lub na zebraniach aktualnych komunikatów GIS, MEN z wytycznymi dotyczącymi postępowania w sytuacji zagrożenia pandemią</p> <p>Ograniczenie dostępu osobom z zewnątrz na teren budynku szkolnego</p> <p>Wyposażenie sal lekcyjnych, Pomieszczeń wejściowych, stołówki w środki dezynfekujące wraz z dołączonym komunikatem o obowiązku dezynfekcji rąk</p> <p>Organizacja „Tygodnia informacyjnego o szczepieniach”, w tym: - przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat szczepień, ich skuteczności i potrzeby i poddania się nim - zorganizowanie spotkania online z rodzicami o charakterze informacyjno-edukacyjnym o szczepieniach</p>	<p>Pogadanki, lekcje wychowawcze</p> <p>Zebrania z rodzicami</p> <p>Założenie dzwonka przy drzwiach wejściowych, Wpisy do księgi wejść</p> <p>Spotkanie online z rodzicami</p>	<p>Pierwszy tydzień września, Wychowawcy klas</p> <p>Wrzesień, wychowawcy klas</p> <p>Codziennie, dyrektor, obsługa</p> <p>Opiekunowie sal</p> <p>Pierwszy tydzień września, Dyrektor, wychowawcy klas</p>
--	--	--	---	---

*SSP – sfera społeczna, SF – sfera fizyczna, SP – sfera psychiczna, SD – sfera duchowa

VII. Tryb postępowania w sytuacjach trudnych – procedury

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych oraz w przypadku zagrożenia ucznia demoralizacją w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Szwarcenowie

Podstawy prawne

- ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.) i z dn. 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. Nr 26 poz. 226)
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33 poz. 178)
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9 poz. 59 zezm.)
- ustawa z 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz. U. Nr 88 poz. 553 zezm.)
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69 zezm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 zezm.)
- zarządzenie 590 Komendanta Głównego Policji z 24 października 2003 roku w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich (Dz. Urz. KGP Nr 20 poz. 107 zezm.)

Sytuacje uznawane za kryzysowe, wymagające interwencji:

1. Zagrożenie pożarem, wybuchem i zatruciem.
2. Stwierdzenie na terenie szkoły podejrzanych przedmiotów lub substancji.
3. Obecność na terenie szkoły osób niepożądanych, zachowujących się niewłaściwie lub zwierząt zagrażających bezpieczeństwu uczniów.
4. Uszkodzenie mienia szkolnego.
5. Kradzieże na terenie szkoły.

6. Posiadanie przez uczniów narzędzi i środków niebezpiecznych.
7. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych.
8. Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia, zasłabnięcie (z uwzględnieniem przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej)
9. Posiadanie i używanie środków odurzających(narkotyki, leki), alkoholu ,papierosów.
10. Wagary, powtarzające się, nieusprawiedliwione nieobecności na lekcjach
11. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania.
12. Nieodebrane dziecko ze przedszkola i szkoły przez rodziców/ opiekunów i samowolne oddalenie się dziecka ze szkoły.
13. Brak kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi dziecka.
14. Zachowanie uniemożliwiające prowadzenie lekcji (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników i nauczycieli, głośne rozmowy, chodzenie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela, itp.)
15. Zachowania agresywne wobec uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz osób przebywających w szkole.
16. Korzystanie z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.
17. Pomoc ofiarom przemocy fizycznej i psychicznej oraz cyberprzemocy.

1.

Zagrożenie pożarem, wybuchem i zatruciem.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, będący świadkiem zdarzenia, ustala podstawowe okoliczności zagrożenia i ocenia wstępnie jego możliwe skutki.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejmuje czynności mające na celu odizolowanie uczniów od źródła zagrożenia i w razie potrzeby udziela pierwszej pomocy osobom uczestniczącym w zdarzeniu.
3. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły oraz kierownika do spraw gospodarczych.
4. Dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba powiadamia o zdarzeniu odpowiednie służby ratunkowe (Policję, Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe).
5. Osoby odpowiedzialne, wyznaczone przez dyrektora organizują ewakuację zgodnie z przepisami BHP i przeciwpożarowymi.

2. Stwierdzenie na terenie szkoły podejrzanych przedmiotów lub substancji niebędących w posiadaniu uczniów.

Za podejrzane należy uznać przedmioty lub substancje o nieznanym pochodzeniu, np. przypominające narkotyki, materiał wybuchowy, żrący, nieznaną substancję chemiczną, itp.

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły zabezpiecza tymczasowo dostęp uczniów do miejsca, w którym znaleziono przedmioty lub substancje podejrzane.
2. Nauczyciel lub upoważniony pracownik szkoły zawiadamia dyrektora szkoły.
3. Dyrektor szkoły oddelegowuje pracownika szkoły do zabezpieczenia miejsca zdarzenia do czasu przybycia odpowiednich służb.
4. Dyrektor szkoły lub upoważniony pracownik szkoły zawiadamia odpowiednie służby: Policję, Straż Pożarną i wydaje decyzję o ewentualnej ewakuacji uczniów z budynku szkoły.

3. Obecność na terenie szkoły osób niepożądanych, zachowujących się niewłaściwie lub zwierząt zagrażających bezpieczeństwu uczniów.

A. Zwierzę bez opieki właściciela na terenie szkoły.

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia izoluje dzieci od zwierzęcia (dzieci nie wychodzą z klasy, a gdy są na boisku na polecenie nauczycieli dyżurujących wracają do budynku szkoły).
2. Nauczyciel lub pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia zawiadamia kierownika gospodarczego lub pracownika obsługi.
3. Kierownik gospodarczy lub pracownik obsługi informują dyrekcję szkoły i podejmują działania zmierzające do odizolowania zwierzęcia.
4. Kierownik gospodarczy wzywa Straż Miejską, ewentualnie służby weterynaryjne.

B. Osoby trzecie bezzasadnie przebywające na terenie szkoły lub osoby zachowujące się niewłaściwie na terenie szkoły

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził bezzasadny fakt przebywania osoby trzeciej w szkole prosi o opuszczenie jej terenu, a w przypadku odmowy zawiadamia pracowników obsługi lub dyrektora szkoły.
2. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził niewłaściwe zachowanie osoby trzeciej przebywającej w szkole stosuje słowne upomnienie, a w przypadku braku reakcji prosi o opuszczenie jej terenu i zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. W przypadku braku reakcji dyrektor szkoły zawiadamia Policję.

4.

Uszkodzenie lub zniszczenie mienia szkolnego

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia podejmuje interwencję mającą na celu powstrzymanie dalszych działań sprawców, a następnie powiadamia wychowawcę lub pedagoga.
2. W przypadku braku ustalenia sprawcy, osoba stwierdzająca uszkodzenie mienia ustala podstawowe okoliczności zdarzenia, a następnie informuje wychowawcę lub pedagoga.
3. Wychowawca, a w przypadku jego nieobecności pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą zdarzenia, ustala sposób jego ukarania i sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
4. Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i przekazuje sprawę kierownikowi gospodarczemu, który ustala sposób i termin naprawienia szkody.
5. W przypadku stwierdzenia dużej szkody pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.

5. Kradzieże na terenie szkoły

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub wychowawca, po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia poszkodowanemu, z wyłączeniem jednak przeszukania domniemanego sprawcy.
3. Nauczyciel, który podjął wstępną interwencję, przekazuje informację o zdarzeniu wychowawcy klasy poszkodowanego i sprawcy, a w przypadku jego nieobecności pedagogowi.
4. Wychowawca lub pedagog, jeżeli istnieje taka konieczność, kontynuują wyjaśnianie okoliczności zdarzenia.
5. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę ze sprawcą zdarzenia oraz jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. *Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, ustalenie formy i terminu zwrotu skradzionego mienia, sposób ukarania sprawcy.*
6. Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z poszkodowanym i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi przekazując ustalenia podjęte podczas spotkania ze sprawcą i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi.

7. W uzasadnionym przypadku pedagog i wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmują decyzję o zawiadomieniu policji. O tym fakcie informują rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego i sprawcy.

Postanowienia dodatkowe:

- Szkoła nie odpowiada za przedmioty wartościowe, niezwiązane z procesem dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńczym / np. telefony komórkowe, biżuterię, odtwarzacze MP3 i MP4, gry elektroniczne, zabawki ,itp./.
- Na lekcji wychowania fizycznego rzeczy pozostawione są w szatni i zamykane na klucz, a uczniowie nie mają prawa podczas lekcji wchodzić do szatni.

**6. Posiadanie przez uczniów narzędzi, przedmiotów i substancji niebezpiecznych oraz
substancji uzależniających**

Niebezpieczne narzędzia, przedmioty i substancje:

Za przedmioty niebezpieczne uważa się: scyzoryki i noże, duże metalowe sygnety, łańcuchy, szpikulce, kije, lasery, gaz, straszaki broni, pałki gumowe lub plastikowe oraz inne niebezpieczne przedmioty, substancje chemiczne łatwopalne, wybuchowe i żrące, narkotyki, alkohol, nikotynę, leki psychotropowe, tzw. „dopalacze”.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem posiadania przez ucznia niedozwolonego narzędzia lub substancji, nakłania go do oddania niebezpiecznego przedmiotu i podejmuje działanie zmierzające do jego zabezpieczenia (zachowując środki ostrożności deponuje w sekretariacie, gabinecie pedagoga lub zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot przed dostępem innych uczniów).
2. Jeżeli uczeń nie chce oddać przedmiotu lub substancji nauczyciel interweniujący natychmiast powiadamia wychowawcę, pedagoga, a w uzasadnionych sytuacjach dyrektora szkoły.
3. Wychowawca bądź pedagog odbiera niebezpieczny przedmiot, przeprowadza rozmowę z uczniem wyjaśniając przyczyny przyniesienia tego przedmiotu, pouczając o grożącym niebezpieczeństwie oraz informując o sposobie ukarania.
4. Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, wzywa ich do szkoły i jeżeli jest to prawnie możliwe, oddaje przedmiot oraz sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga szkoły.
6. W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest to narkotyk, substancja lub przedmiot zagrażający zdrowiu i życiu dyrektor szkoły, pedagog lub interweniujący nauczyciel wzywa policję.

7. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych

Wypadek ucznia – nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawiania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza terenem szkoły (wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli, „zielona szkoła”, itp.).

1. Nauczyciel będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa pielęgniarkę szkolną, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe.
2. Nauczyciel lub pielęgniarka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, a w przypadku ciężkiego wypadku również dyrektora szkoły.
3. Nauczyciel informuje o okolicznościach wypadku pielęgniarkę, która sporządza protokół wypadku.
4. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałe dzieci z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
5. O każdym wypadku ciężkim dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.
7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
8. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

8. Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia, zasłabnięcie

Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia – gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia.

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby informuje sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia o konieczności wezwania pielęgniarki szkolnej.
2. Pielęgniarka określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców dziecka oraz ustala dalszą opiekę nad dzieckiem.
3. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia. Osoba odbierająca informację powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i ustala sposób odebrania dziecka ze szkoły.
4. Do momentu odebrania przez rodziców/ opiekunów prawnych lub przyjazdu pogotowia uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.
5. W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie dziecka nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły, rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.

9. Posiadanie/uzywanie przez uczniów substancji odurzających i uzależniających (nikotyna, alkohol, narkotyki, leki psychotropowe, tzw. dopalacze, itp.).

A. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych dzieci.
2. Nauczyciel informuje o zdarzeniu pedagoga, wychowawcę lub dyrektora szkoły.
3. Pedagog, wychowawca lub dyrektor informuje rodziców/ opiekunów prawnych ucznia i wzywa do szkoły. W przypadku odmowy przyjazdu rodziców lub niemożności skontaktowania się z rodzicami /prawnymi opiekunami, zawiadamia policję.
4. W przypadku istnienia podejrzenia o zagrożeniu zdrowia i życia ucznia pedagog lub dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia i policję.
5. Pedagog odnotowuje zdarzenie w dokumentacji pedagoga szkoły.
6. Wychowawca i pedagog przeprowadzają rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. *Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach zażywania środków odurzających, formie ukarania ucznia.*
7. W uzasadnionym przypadku pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia policję.

B. Postępowanie w sytuacji posiadania bądź stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia

1. Nauczyciel nakazuje uczniowi zwrot tytoniu i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy.
2. Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców /prawnych opiekunów ucznia oraz odnotowuje fakt w dokumentacji pedagoga szkoły.
3. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. *Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach palenia tytoniu, formie ukarania ucznia.*

10.

Ucieczka ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz wagary.

A.

Ucieczka

1. Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym i powiadamia telefonicznie rodziców/ opiekunów prawnych ucznia. O zaistniałym fakcie informuje wychowawcę klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi i odnotowuje ten fakt w dokumentacji pedagoga szkolnego. *Rozmowa ma na celu ustalenie przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazanie informacji o konsekwencjach takiego postępowania i formie ukarania ucznia.*
3. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
4. Jeżeli problem powtarza się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który przeprowadza ponowną rozmowę z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi.
5. W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców/ opiekunów prawnych pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje inne, przewidziane prawem czynności.
6. Powtarzające się ucieczki pedagog zgłasza do sądu rodzinnego.

B. Wagary i powtarzające się nieusprawiedliwione nieobecności na lekcjach

Zgodnie ze Statutem Szkoły: Uczeń ma obowiązek przedstawić wychowawcy lub innemu nauczycielowi usprawiedliwienie za czas nieobecności natychmiast po powrocie do szkoły, ale nie później niż w ciągu tygodnia od momentu ustania absencji.

Jeśli ten warunek nie zostanie spełniony, uczeń ma godziny nieusprawiedliwione, co wpływa na ocenę zachowania.

Wszystkie godziny nieusprawiedliwione w terminie - uważane są za wagary.

1. Wychowawca w przypadku opuszczania przez ucznia pojedynczych lekcji lub całych dni bez usprawiedliwienia każdorazowo informuje rodzica/prawnego opiekuna o absencji i ustala przyczynę nieobecności.
2. W przypadku utrudnionego kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia wychowawca wzywa ich do szkoły listem poleconym, którego kserokopię zachowuje.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi i odnotowuje ten fakt w dokumentacji pedagoga szkolnego. *Rozmowa ma na celu przekazanie informacji o konsekwencjach opuszczania zajęć lekcyjnych, formie ukarania ucznia oraz zobowiązanie rodziców/ opiekunów prawnych do większej kontroli nad dzieckiem.*
4. Jeżeli został - przez sąd - przydzielony kurator społeczny, wychowawca powiadamia o powyższej absencji ucznia również kuratora, a fakt odbycia rozmowy odnotowuje w dokumentacji pedagoga szkoły.
5. Jeżeli sytuacja powtarza się, wychowawca informuje dyrektora szkoły, który wzywa rodzica do spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego, wysyłając pisemne wezwanie listem poleconym za potwierdzeniem odbioru.
6. Jeżeli podjęte działania nie przynoszą pozytywnego skutku, dyrektor szkoły kieruje sprawę na drogę postępowania egzekucyjnego.

11. Oddalenie się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania

1. Opiekun grupy/ kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia:
  - a) poza miejscem zamieszkania poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu
  - b) w miejscu zamieszkania opiekun grupy telefonicznie informuje dyrekcję szkoły, która deleguje osobę do doprowadzenia grupy do szkoły, a opiekun podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/ kierownik wycieczki:

- wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji,
- uświadamia odnalezioną osobę konsekwencje jej zachowania,
- jeśli oddalenie było nieświadome, przypomina regulamin wycieczki i udziela uczniom i upomnienia,
- jeśli oddalenie było świadome – przypomina regulamin wycieczki i informuje ucznia o sposobie ukarania,
- informuje rodziców/ opiekunów prawnych

3. Jeśli poszukiwania ucznia są bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, dyrektora szkoły i rodziców/opiekunów prawnych.

4. Jeśli oddalenie od grupy będzie się powtarzało, uczestnictwo ucznia w następnej imprezie turystycznej zostaje zawieszona.

12. Nieodebrane dziecko z przedszkola i szkoły przez rodziców/ opiekunów i samowolne oddalenie się dziecka ze szkoły

A. Samowolne oddalenie się dziecka ze szkoły

1. Nauczyciel ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia, odnotowuje w dokumentacji jego nieobecność. W przypadku, jeśli pełni opiekę jednoosobowo, powiadamia o fakcie dyrekcję szkoły.

2. Po odnalezieniu ucznia nauczyciel udziela mu upomnienia i informuje o konsekwencjach złamania zasad regulaminu oraz informuje o zaistniałym fakcie rodziców/ opiekunów prawnych oraz wychowawcę klasy.

3. W przypadku nieodnalezienia dziecka nauczyciel informuje o fakcie dyrektora szkoły, rodziców /opiekunów prawnych.

4. Jeśli dalsze poszukiwania podjęte przez szkołę i rodziców nie przynoszą oczekiwanego rezultatu, dyrektor szkoły powiadamia policję.

5. Jeżeli zachowanie powtarza się, nauczyciel informuje pedagoga i wychowawcę klasy, którzy w porozumieniu z rodzicami podejmują działania zapobiegawcze.

B. Uczeń nieodebrany z przedszkola i szkoły

1. Nauczyciel kontaktuje się telefonicznie z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, ustala przyczyny zdarzenia i zapewnia dziecku opiekę do czasu ich przybycia.

2. Nauczyciel przypomina rodzicom/opiekunom prawnym, że są zobowiązani do punktualnego odbioru dziecka.

3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi nauczyciel doprowadza dziecko do miejsca jego zamieszkania.
4. W przypadku niezastania w domu rodziców/prawnych opiekunów lub innej osoby dorosłej powiadamia policję, zapewniając dziecku opiekę do czasu jej przyjazdu.
5. Jeżeli sytuacja powtarza się, nauczyciel informuje pedagoga i dyrektora szkoły, którzy rozpoznają sytuację i podejmują dalsze, przewidziane prawem działania.

13. Brak kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia

1. W przypadku, gdy rodzic/opiekun prawny nie kontaktuje się z wychowawcą w czasie wyznaczonym, wychowawca prosi rodzica/ opiekuna prawnego o przybycie do szkoły, wykorzystując różne formy nawiązywania kontaktu z rodzicem: wpis do zeszytu wychowawczego, kontakt telefoniczny, wizyta w domu. Podjęte działania dokumentuje w dzienniku lekcyjnym.
2. W przypadku braku reakcji ze strony rodzica/ opiekuna prawnego wychowawca wysyła list polecony za potwierdzeniem odbioru.
3. W przypadku, gdy rodzic/ opiekun prawny nadal nie reaguje na wezwanie, wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły podejmuje dalsze przewidziane prawem działania.

14. Zachowanie uniemożliwiające prowadzenie lekcji (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników i nauczycieli, głośnie rozmowy, chodzenie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela, itp.)

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia upomina słownie ucznia, przeprowadza z nim rozmowę, a w przypadku braku reakcji, informuje o zachowaniu rodziców/ opiekunów ucznia osobiście lub wpisując odpowiednią notatkę do zeszytu korespondencji lub zeszytu przedmiotowego. Na kolejnej lekcji kontroluje fakt zapoznania się rodzica z notatką.
2. W sytuacji wymagającej natychmiastowej interwencji innych osób nauczyciel powiadamia pedagoga lub dyrektora szkoły poprzez skierowanie do sekretariatu ucznia z klasy.
3. Nauczyciel prowadzący zajęcia informuje o zdarzeniu wychowawcę i sporządza odpowiednią notatkę w dzienniku lekcyjnym.

4. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem oraz jego rodzicami / opiekunami prawnymi i wymierza kary zgodnie z WSO.
5. W przypadku braku poprawy zachowania wychowawca w porozumieniu i w obecności nauczyciela prowadzącego i pedagoga przeprowadza rozmowę z uczniem oraz jego rodzicami/opiekunami prawnymi. W przypadkach trudnych konsultuje się z zespołem wychowawczym w celu podjęcia działań zmierzających do zdyscyplinowania ucznia.

15. Zachowania agresywne uczniów i innych osób nieletnich w stosunku do rówieśników.

Postępowanie w sytuacji zachowania agresywnego wobec uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz osób przebywających w szkole

1. Nauczyciel szkoły przerywa zachowanie agresywne, którego jest świadkiem i jeżeli jest taka możliwość przeprowadza wstępną rozmowę z uczniem i ustala okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel informuje wychowawcę o zdarzeniu i wstępnych ustaleniach, a w uzasadnionych przypadkach pedagoga.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, sporządza notatkę w dzienniku lekcyjnym i wymierza karę stosowną do zaistniałej sytuacji, zgodną z WZO.
4. Wychowawca informuje poprzez wpis do zeszytu informacyjnego rodziców/ opiekunów prawnych ucznia o zdarzeniu i formie wymierzonej kary.
5. Jeżeli zachowania agresywne powtarzają się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który podejmuje inne działania:
  - przeprowadza rozmowę interwencyjną w obecności rodziców i policjanta ds. nieletnich,
  - wnioskuje o zwołanie zespołu wychowawczego, który ustali dalszą strategię działań. Pedagog sporządza z podjętych działań notatki umieszczone w dokumentacji pedagoga.
6. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wnioskiem do sądu rodzinnego o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

A. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.)

1. Nauczyciel niezwłocznie informuje o zdarzeniu pedagoga oraz dyrektora szkoły i jeśli jest to możliwe, zatrzymuje i przekazuje sprawcę. Dyrektor szkoły wzywa policję.
2. Nauczyciel zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje policji.

3. Pedagog w porozumieniu z nauczycielem lub wychowawcą ustala wstępnie okoliczności czynu, świadków zdarzenia i przekazuje te informacje policji.
4. Pedagog powiadamia rodziców / opiekunów prawnych ucznia- sprawcy i sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
5. Pedagog jest obecny podczas wykonywania czynności przez policję przewidzianych prawem.
6. W sytuacjach wyjątkowych(zagrożenie życia, nieobecność dyrektora i pedagoga w godzinach zajęć popołudniowych w szkole, zajęć poza szkołą) nauczyciel bezzwłocznie powiadamia o przestępstwie (zdarzeniu)policję.

B. **Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego**

1. Nauczyciel udziela pierwszej pomocy lub zapewnia jej udzielenie, wzywa pielęgniarkę, a w razie konieczności karetkę pogotowia.
2. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga oraz rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.
3. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia policję i ustala okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. Uzyskane informacje przekazuje policji i rodzicom/prawnym opiekunom. Z podjętych działań sporządza notatkę umieszczoną w dokumentacji pedagoga.

C. Postępowanie w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela, pracownika szkoły, innych osób dorosłych przebywających w szkole.

1. Nauczyciel/ pracownik szkoły/ inna osoba informuje o zdarzeniu pedagoga lub dyrektora szkoły.
2. Pedagog ustala przebieg zajścia i świadków zdarzenia. Sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.
3. Pedagog wzywa do szkoły rodziców / opiekunów prawnych ucznia, informuje o zdarzeniu i dalszym postępowaniu wobec ucznia.
4. W uzasadnionych przypadkach pedagog szkoły wnioskuję o zwołanie zespołu wychowawczego, który ustali dalszą strategię działań.
5. Zawiadomienie policji odbywa się na wniosek poszkodowanego.
6. W sytuacji wyjątkowej (zagrożenia życia, nieobecności dyrektora, w godzinach zajęć popołudniowych w szkole) nauczyciel/ pracownik szkoły zawiadamia niezwłocznie o zdarzeniu policję.

D. **Postępowanie w przypadku agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia**

1. Po uzyskaniu informacji o zdarzeniu od ucznia/rodzica/pracownika szkoły, dyrektor szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające.

2. Dyrektor szkoły podejmuje przewidziane prawem działania wobec pracownika i informuje o nich rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
3. Dyrektor sporządza z podjętych działań notatkę potwierdzoną podpisem rodzica i umieszczoną w dokumentacji zdarzeń.

E.

Postępowanie w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów

1. Nauczyciel/ pracownik szkoły podejmuje próbę przerwania zachowania agresywnego i wstępnego rozpoznania okoliczności zdarzenia.
2. Nauczyciel/ pracownik szkoły powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego, dyrektor szkoły zawiadamia policję.
4. W sytuacji wyjątkowej (zagrożenia życia, braku dykcji w godzinach zajęć popołudniowych w szkole) nauczyciel/ pracownik szkoły niezwłocznie powiadamia policję.

16. Korzystanie z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć szkolnych

W szkole obowiązuje zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych podczas obowiązkowych zajęć lekcyjnych oraz zajęć pozalekcyjnych. Urządzenia te muszą być wyłączone lub wyciszone i schowane.

W szczególnych sytuacjach, nauczyciel może udzielić zgody na skorzystanie przez ucznia z telefonu komórkowego podczas zajęć.

1. Wychowawcy informują uczniów na początku roku szkolnego o warunkach korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych podczas pobytu w szkole.
2. Nauczyciel, który stwierdzi, że uczeń korzysta z telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć, ustnie upomina ucznia i wydaje polecenie wyłączenia i schowania urządzenia.
3. Nauczyciel lub wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców / opiekunów prawnych ucznia.

17. Pomoc ofiarom przemocy fizycznej i psychicznej oraz cyberprzemocy

A. Postępowanie wobec ofiar przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę, a ten pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z dzieckiem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
3. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec dziecka i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
4. Pedagog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy, którą podpisują również rodzice/ opiekunowie prawni dziecka.
5. Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że dziecko jest ofiarą przemocy, pedagog informuje policję i sąd rodzinny. Sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.

B. Postępowanie wobec ofiar i sprawców cyberprzemocy

1. Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy, informuje o zdarzeniu wychowawcę, a ten pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy, udziela jej wsparcia i porady, ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Wychowawca i pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpieczają dowody i jeżeli to możliwe, ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
4. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem informuje o zdarzeniu rodziców/ opiekunów prawnych poszkodowanego i sprawcy (jeżeli jest znany i nieletni).
5. Jeżeli sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, wychowawca postępuje zgodnie z zasadami oceny negatywnego zachowania zawartymi w WZO.
6. W innych przypadkach pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia policję. Sporządza notatkę przechowywaną w dokumentacji pedagoga.
7. Wychowawca i pedagog monitorują sytuację ucznia (ofiary), sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

VIII. CEREMONIAŁ I TRADYCJE

SZKOŁY I. Ślubowanie uczniów klas

pierwszych

1. Ślubowanie uczniów klas pierwszych odbywa się w październiku każdego roku.
2. Pierwszoklasiści stoją w postawie zasadniczej na baczność.
3. Przedstawiciele klas pierwszych podchodzą do pocztu flagowego, który stoi na środku sali.
4. Każdy pierwszoklasista trzyma uniesioną do góry na wysokości oczu prawą rękę z wyciągniętymi jak do salutowania dwoma palcami i powtarza za Dyrektorem Szkoły rotę przysięgi:

ROTA ŚLUBOWANIA PIERWSZOKLASISTÓW:

Ślubuję być dobrym uczniem.

Będę strzec honoru mojej klasy i szkoły.

Będę uczył się tego, co piękne i dobre.

Będę słuchał swoich nauczycieli i

rodziców. Będę spieszył innym z pomocą .

Chcę swoją postawą sprawiać radość bliskim, by wyrosnąć na dobrego człowieka i wzorowego Polaka.

Ślubujemy !

II. Pożegnanie absolwentów

1. Na uroczystym apelu kończącym rok szkolny wszyscy absolwenci składają uroczysteślubowanie.
2. Wszyscy zgromadzeni stoją na baczność.
3. Do pocztu flagowego podchodzą wszyscy absolwenci.
4. Absolwenci trzymają uniesioną do góry rękę z wyciągniętymi dwoma palcami i powtarzają za dyrektorem szkoły słowa przysięgi:

ROTA ŚLUBOWANIA ABSOLWENTÓW: My, uczniowie Szkoły Podstawowej w Szwarcenowie, dziękując nauczycielom i wszystkim wychowawcom za trud włożony w nasze wychowanie i wykształcenie,

Przyrzekamy: Godnie reprezentować imię Szkoły.

Pracować nad doskonaleniem swojego charakteru.

Dążyć do zdobywania nowych wiadomości i umiejętności.

Przyrzekamy, że wiedza, której podstawy zdobyliśmy w tej Szkole, będzie służyła Ojczyźnie – Rzeczypospolitej Polskiej.

III. Dekoracja budynku szkoły flagami państwowymi

1. Budynek szkoły jest dekorowany flagami państwowymi w:

- Święta państwowe,
- Dzień rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego,
- Ważne wydarzenia w życiu kraju.

IX. ZASADY EWALUACJI

Czym zatem jest ewaluacja? Jedną z najbardziej popularnych definicji przyjmuje, że pojęcie ewaluacja oznacza systematyczne gromadzenie informacji na temat przeprowadzonych działań, w celu wykorzystania ich do modyfikacji i podwyższania skuteczności przyszłych działań. Wyróżniamy trzy rodzaje ewaluacji: **ewaluację celów** – czyli sprawdzanie, czy zaplanowane w programie cele zostały osiągnięte w zamierzonym czasie i przy wykorzystaniu zaplanowanych sposobów i środków; **ewaluację wyników** – czyli sprawdzanie wszystkich potencjalnych korzyści (takich, jak np. przyrost wiedzy, rozwój umiejętności i kompetencji, zmiany w postawach, zachowaniu i stylu życia), jakie odniosły osoby poddawane działaniom lub poniesionych strat oraz **ewaluację procesu** – czyli analizę programu działań, które umożliwiły lub utrudniły osiągnięcie celów i uzyskanie konkretnych wyników.

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

Ewaluacja wewnętrzna programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły to działanie:

- ◆ przemyślane, zaplanowane, systematyczne;
- ◆ obejmujące opracowanie własnego systemu gromadzenia i opracowywania informacji oceniających działania szkoły;
- ◆ służące podnoszeniu jakości działań placówki.

EWALUACJA CELU
(czy osiągnięto zamierzone cele?)

EWALUACJA WYNIKU
(jakie są efekty zrealizowanych działań?)

EWALUACJA PROCESU
(czy sposób realizacji sprzyjał skuteczności?)

Wiarygodność uzyskanych wyników ewaluacji zależy przede wszystkim od tego, czy w swoich działaniach ewaluatorzy przestrzegają podstawowych standardów ewaluacyjnych.

DEKALOG EWALUACYJNY:

- Standard 1: **udział wszystkich zainteresowanych** – ewaluacja powinna obejmować przedstawicieli wszystkich grup osób, które są zaangażowane w działania wychowawcze i profilaktyczne, a więc: kierownictwo szkoły, nauczycieli, szkolnych specjalistów, rodziców, uczniów, administrację, sponsorów itp.;
- Standard 2: **jednoznaczne określenie celu prowadzonej ewaluacji** – przed rozpoczęciem badań ewaluacyjnych wszyscy zainteresowani powinni zostać poinformowani o celach ewaluacji, zleceńodawcach ewaluacji oraz planach dotyczących sposobów wykorzystania wyników ewaluacji;
- Standard 3: **ustalenie zasad ewaluacji** – przed rozpoczęciem badań należy ustalić, kto jest odpowiedzialny za całość ewaluacji, czy będą zewnętrznymi konsultanci, kto przeprowadzi badania i kto dokona ich analizy, komu zostaną przedstawione wyniki ewaluacji i w jaki sposób będą zabezpieczone zgromadzone dane;
- Standard 4: **jednoznaczne pytania** – pytania dotyczące przeprowadzonych działań wychowawczych powinny być sformułowane w sposób jednoznaczny i powszechnie zrozumiały, aby odpowiedzi miały odpowiednią rzetelność, a wnioski z nich płynące można było wykorzystać do udoskonalania oddziaływań;
- Standard 5: **realistyczna metodologia badań ewaluacyjnych** – metody gromadzenia danych ewaluacyjnych oraz zakres analiz powinien uwzględniać poziom wiedzy i umiejętności zespołu ewaluacyjnego;
- Standard 6: **uwzględnienie różnych punktów widzenia** – gromadzenie danych ewaluacyjnych oraz dokonywanie interpretacji powinno uwzględniać różne punkty widzenia, a ich dopełnienie stanowić powinna konfrontacja opinii i wniosków;
- Standard 7: **bezpośrednia informacja zwrotna** – wszystkie osoby objęte badaniami ewaluacyjnymi powinny otrzymać informacje zwrotne o uzyskanych wynikach badań;
- Standard 8: **brak presji czasowej** – ewaluację należy prowadzić w taki sposób, aby zapewnić odpowiednią ilość czasu na prowadzenie badań, na analizę i interpretację wyników oraz na wyciągnięcie i wdrożenie wniosków;

Standard 9: **dokumentacja ewaluacji** – wszystkie działania ewaluacyjne powinny być dokumentowane, a ich dokumentacja przechowywana (w celach archiwizacyjnych i porównawczych) z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;

Standard 10: **powtarzalność ewaluacji** – ewaluacja powinna być powtarzana w stałych odstępach czasowych, co umożliwia ocenę zmian i ich dynamiki, a w efekcie stymulowanie pozytywnych zjawisk odnoszących się do jakości funkcjonowania osób objętych oddziaływaniami wychowawczymi i profilaktycznymi.

X. PODSUMOWANIE

Zmodyfikowany program wychowawczo-profilaktyczny szkoły szansą dla wszystkich uczestników życia szkolnego

Społeczeństwo i szkoła to niezwykle dynamiczne środowiska, a prowadzone w ich obrębie działania wychowawcze i profilaktyczne muszą nadążać za dokonującymi się zmianami. Prowadząc oddziaływania społeczne, należy uwzględnić również zjawisko ograniczonej skuteczności działania człowieka i związanej z tym świadomości własnych ograniczeń, która generuje potrzebę doskonalenia siebie i rozwijania własnej zaradności życiowej (w tym zawodowej). Współwystępowanie tych zjawisk wymaga więc reakcji również na poziomie modyfikowania oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych w szkole.

W sferze wychowania i profilaktyki obowiązuje zatem cykliczność działań:

- opracowanie i wdrażanie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w ciągu roku szkolnego;
- ewaluacja działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole w ciągu roku szkolnego;
- modyfikacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły na podstawie przeprowadzonej ewaluacji;
- wdrażanie zmodyfikowanego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w kolejnym roku szkolnym, itd.

Zachowana cykliczność to gwarancja podnoszenia jakości działań, a więc szansa:

- **dla uczniów**, ponieważ zapewnia warunki do ich wszechstronnego rozwoju, niweluje deficyty uniemożliwiające zdrowe i satysfakcjonujące życie;
- **dla rodziców**, gdyż w sposób systemowy wspiera ich działania wychowawcze, stwarza im możliwość współpracy w osiąganiu celów wychowawczych, które stawiają sobie, wychowując dziecko, w jego ramach mogą otrzymać profesjonalne wsparcie specjalistów szkolnych oraz poradnianych (współpracujących ze szkołą) oraz liczyć na diagnozę funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym (w kontekście realizacji zadań, współdziałania z grupą rówieśniczą, radzenia sobie z zagrożeniami);
- **dla nauczycieli**, ponieważ pozwala w sposób uporządkowany wywiązać się z obowiązków wskazanych w dokumentach szkolnych, nadaje sens ich pracy – gdyż zdrowy i sprawnie funkcjonujący człowiek to wartość istotna dla każdego społeczeństwa, podnosi skuteczność podejmowanych przez nich działań, co daje satysfakcję z pracy i chroni przed wypaleniem zawodowym, zwiększa komfort ich działania – bowiem sprawny uczeń chętnie współpracuje na rzecz własnego rozwoju, zwiększa też skuteczność przekazywania treści przedmiotowych;
  - ● **dla dyrektora**, bo pomaga mu realizować misję i wizję szkoły, którą kieruje, wywiązać się ze zobowiązań, jakie nakłada na niego prawo, konsolidować i rozwijać zespół nauczycielski, budować sieć wsparcia środowiskowego, promować szkołę w środowisku lokalnym, a także pozyskiwać nowych uczniów poprzez promocję działań i efektów wychowawczych;
  - ● **dla społeczności lokalnej i szerokiego społeczeństwa**, gdyż sprawni i zdrowi uczniowie współtworzą zdrową społeczność lokalną, sprawne dzieci i młodzież generują mniej trudności i problemów w otoczeniu, wzorowi absolwenci szkoły sprawiają radość i są wizytówką lokalnej społeczności.

Bibliografia:

- Borucka A., Raduj J., Okulicz-Kozaryn K., Pisarska A., Ostaszewski K., (2013), *Spostrzeganie klimatu szkoły przez uczniów i nauczycieli warszawskich gimnazjów*, „Zdrowie Publiczne. Monografie”, t. II, Warszawa: Wydawnictwo Wszechnicy Polskiej Szkoły Wyższej.
- Chąłas K., (2006), *Wychowanie ku wartościom. Elementy teorii i praktyki*, t. I, Lublin – Kielce: Wydawnictwo Jedność. Denek K., (2000), *Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej*, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Dudzikowa M., (2013), *Użyteczność pojęcia działań pozornych jako kategorii analitycznej. Egzemplifikacje z obszaru edukacji (i nie tylko)*, [w:] red. Dudzikowa M., Knasiecka-Falbińska K., *Sprawcy i/lub ofiary działań pozornych w edukacji szkolnej*, Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
- Gaś Z. B. (red.), (2011), *Profesjonalna profilaktyka w szkole: nowe wyzwania*, Lublin: Innovatio Press.
- Gaś Z. B., (2013), *Profilowanie psychologiczne uczniów jako warunek skutecznych oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych*, Lublin: Innovatio Press.
- Gaś Z. B. (red.), (2016), *Rodzina a profilaktyka zaburzeń w zachowaniu*, Lublin: Ostaszewski K., (2010), *Kompendium wiedzy o profilaktyce*, [w:] *Przewodnik metodyczny po programach promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki*, Warszawa: Fundacja ETOH, s. 73–95. Poleszak W., (2012), *Synergia w zespołach interdyscyplinarnych pracujących na rzecz dziecka i rodziny*, [w:] Uchnast Z. (red.), *Synergia a dobro wspólne. Wybrane zagadnienia z psychologii kierowania*, Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, s. 303–311.
- Poleszak W., (2013), *Nowe media – zagrożenia i szanse dla profilaktyki zachowań dysfunkcyjnych*, [w:] Plichta P., Pyżalski J. (red.), *Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej* (s. 15–40), Łódź: Regionalne Centrum Polityki Społecznej. Poleszak W. (red.), (2016), *Wyzwania i zagrożenia adolescencji*, Lublin: Innovatio Press.
- Pyżalski J. (red.), (2015), *Wychowawcze i społeczno-kulturowe kompetencje współczesnych nauczycieli. Wybrane konteksty*, Łódź: theQ studio.
- Dokumenty SP nr 1 w Pile

OPRACOWANIE: Zespół Redakcyjny – Nauczyciele ZSP